

Таблиця 2 – Коефіцієнт платоспроможності страхових компаній за 2012-2016 рр.

Назва страховиків	Значення коефіцієнту				
	2012	2013	2014	2015	2016
Оранта	0,69	0,68	0,49	0,48	0,35
Альянс	0,70	0,71	0,82	0,89	0,81
Український страховий капітал	0,95	0,82	0,89	0,87	0,77
Українська страхова група	0,30	0,31	0,27	0,32	0,35
Перша	0,43	0,33	0,31	0,40	0,42

Джерело: складене автором на основі даних [2].

Таким чином, з табл. 2 видно, що такі страхові компанії, як ТДВ «Альянс Україна» та ЗАТ «Український страховий капітал», а також НАСК «Оранта» протягом 2012-2016 рр. дотримувалися нормативного значення показника. Тобто можна припустити, що всі зобов'язання цих страховиків можуть бути покриті власними активами. У страховика ТДВ «Альянс Україна» спостерігалось протягом 2012-2015 рр. зростання платоспроможності, це свідчить про більшу фінансову незалежність, підвищення гарантії погашення своїх зобов'язань. Страхові компанії «Українська страхова група» та «Перша» має дуже низькі гарантії щодо погашення своїх зобов'язань за рахунок власного капіталу, оскільки значення показника платоспроможності є дуже низьким.

Отже, забезпечивши власну фінансову стійкість, страховик забезпечить нормальне функціонування на теперішній день, а також зростання фінансового потенціалу в майбутньому. Оцінивши фінансову надійність страхових компаній в Україні, визначили, що за окремими показниками спостерігаються проблеми щодо дотримання нормативних значень. Проведено аналіз забезпечення власними коштами страхових резервів та платоспроможності українських страховиків. За даними 2012-2016 років до компаній з високим рівнем фінансової надійності в Україні можна віднести ТДВ «Альянс Україна» та ЗАТ «Український страховий капітал», НАСК «Оранта», страхові компанії «Українська страхова група» та «Перша».

Перелік посилань:

1. Кобилиця Н. О. Система оцінки фінансової стійкості страхової компанії / Н. О. Кобилиця, О. О. Лопата, Л. Л. Лялька // Науковий вісник НЛТУ України. – 2015. – № 19. – С. 191-196.
2. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://nfp.gov.ua>.

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ БАНКУ З ДЕРЖАВНОЮ ЧАСТКОЮ НА ПРИКЛАДІ ПАТ ПРИВАТБАНКУ

А.Г. Качула, здобувач вищої освіти

Науковий керівник: Н.Я. Климчук

Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь

Успішне функціонування банківської системи залежить від багатьох факторів, зокрема від фінансової стійкості окремого банку, його здатності протидіяти негативному впливу факторів та динамічно розвиватися, оскільки відсутність або низький рівень фінансової надійності суб'єкта господарювання призводить до його неплатоспроможності. До того ж фінансова стійкість банку та його стабільний розвиток є визначальними факторами при формуванні довіри з боку вкладників, партнерів, інвесторів. Тому дослідження оцінки забезпечення фінансової стійкості є досить актуальне.

Дослідження окремих аспектів фінансової надійності банків розглядаються у працях таких українських і зарубіжних вчених, як О. В. Дзюблюка, Р. В. Михайлюка, В. В. Коваленко, Л. А. Ключко та інших.

Фінансова стійкість банку з державною часткою – це якісна динамічна інтегральна характеристика спроможності банку ефективно виконувати свої функції та забезпечувати цілеспрямований розвиток шляхом трансформації ресурсів та мінімізації ризиків під впливом факторів зовнішнього та внутрішнього середовища [1]. Фінансова стійкість розкривається через ряд показників, що впливають на результативність всіх складових стійкості фінансово-кредитної установи (табл. 1).

З табл. 1 можна спостерігати, що коефіцієнт надійності протягом 2014-2016 рр. має тенденцію до зростання. Темп приросту становить 200 %. Оскільки даний показник зростає, то фінансова надійність «Приватбанку» зростає, але водночас значення показника не досягає нормативного зна-

чення, що свідчить про недостатню надійність банку. Коефіцієнт фінансового важеля виступає оберненим показником до коефіцієнта надійності. Протягом 2014-2016 рр. він зростає, що говорить про підвищення ділової активності банку, але про зниження його фінансової стабільності. Цей показник є близьким до нормативного, у 2016 році становив 9,96.

Таблиця 1 – Показники фінансової стійкості банку з державною часткою «Приватбанк» за 2012-2016 роки

Назва показника	2014	2015	2016	Нормативне значення показника	Темп приросту / зменшення (2016/2014), %
Коефіцієнт надійності	0,12	0,23	0,36	>0,05	+200
Коефіцієнт фінансового важеля	8,40	9,68	9,96	>10	+18,57
Коефіцієнт захищеності власного капіталу	0,13	0,11	0,14	–	+7,69
Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів	0,82	0,62	0,58	не менше 10 %	-29,26
Коефіцієнт мультиплікатора капіталу	8,32	7,43	7,98	12-15	-4,09

Джерело: складене автором на основі даних [2].

Коефіцієнт захищеності власного капіталу показує, наскільки банк ураховує інфляційні процеси і яку частку своїх активів розміщує в нерухомість, цінності, обладнання. Протягом 2014-2016 рр. він зростає, що позитивно впливає на фінансову стійкість «Приватбанку». Темп приросту – 7,69 %. Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів зменшувався, темп зменшення становить 29,26 %. Цей показник у 2016 році становив 0,58. Це свідчить про зменшення використання власного капіталу.

Коефіцієнт мультиплікатора капіталу відображає ступінь покриття активів статутним капіталом. Протягом 2014-2016 рр. він зменшувався. Це говорить про те, що стабільність банку зростає, але його прибутковість навпаки зменшується. Темп зменшення – 4,09 %.

Фінансова надійність банку з державною часткою «Приватбанк» насамперед визначається і його рівнем платоспроможності, який має підтримуватись постійно. Платоспроможність означає здатність банку відповідати за своїми зобов'язаннями. Нормативне значення коефіцієнта платоспроможності має бути більше 0,5 [1].

Коефіцієнт платоспроможності у 2014 році становив 0,71, у 2015 р. – 0,89, а у 2016 р. – 0,87 [2]. Тобто ці значення перевищують нормативне, що свідчить про високий рівень платоспроможності банку. Тому можна припустити, що всі зобов'язання цього банку можуть бути покриті власними активами.

Отже, забезпечивши власну фінансову стійкість, банк забезпечить нормальне функціонування на даний час, а також зростання фінансового потенціалу в майбутньому. Оцінивши фінансову надійність банку з державною часткою «Приватбанк» в Україні, ми визначили, що за окремими показниками спостерігаються проблеми щодо дотримання нормативних значень, але, не дивлячись на сьогоднішню ситуацію в країні, за даними 2014-2016 років можна стверджувати про високий рівень фінансової стійкості «Приватбанку» в Україні.

Перелік посилань:

1. Юрчишена Л. В. Оцінка фінансової стійкості комерційного банку / Л. В. Юрчишена, С. В. Подолян // *Регіональний бізнес-економіка та управління*. – 2015. – № 3 (39). – С. 72-79.
2. Фінансова звітність [Електронний ресурс] / Офіційний сайт «Приватбанк». – Режим доступу : <https://privatbank.ua/ru/about/finansovaja-otchetnost>.

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ СВІТОВОГО РИНКУ ДОРОГОЦІННИХ МЕТАЛІВ

В.А. Ковальчук, к.е.н.

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Незважаючи на офіційно визнану демонетизацію, дорогоцінні метали продовжують відігравати важливу роль у фінансовій діяльності держави та економічних агентів. Не зважаючи на те, що дорогоцінні метали взагалі та золото зокрема втратили функції загального еквівалента, світових грошей чи впливу на встановлення валютних курсів, проте дорогоцінні метали продовжують бути